

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**z dnia 29 kwietnia 2015 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie udzielenia absolutorium z wykonania budżetu Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste Niebo” za rok budżetowy 2013**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie udzielenia absolutorium z wykonania budżetu Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste Niebo” za rok budżetowy 2013,
  - uwzględniając art. 94 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A8-0107/2015),
- A. mając na uwadze, że Wspólne Przedsiębiorstwo „Czyste Niebo” (zwane dalej „Wspólnym Przedsiębiorstwem”) powstało w 2007 r. na okres 10 lat, aby przyspieszyć rozwój, zatwierdzenie i demonstrację czystych technologii transportu lotniczego w Unii w celu ich jak najszybszego zastosowania,
- B. mając na uwadze, że Wspólne Przedsiębiorstwo rozpoczęło autonomiczną działalność w dniu 16 listopada 2009 r.,
- C. mając na uwadze, że członkami założycielami Wspólnego Przedsiębiorstwa są: Unia reprezentowana przez Komisję, partnerzy przemysłowi jako liderzy zintegrowanych demonstratorów technologii i członkowie stowarzyszeni z poszczególnymi zintegrowanymi demonstratorami technologii,
- D. mając na uwadze, że maksymalny wkład Unii na rzecz Wspólnego Przedsiębiorstwa przez okres 10 lat wynosi 800 000 000 EUR, a kwota ta ma zostać wypłacona z budżetu Siódmego programu ramowego na rzecz badań naukowych, a inni członkowie Wspólnego Przedsiębiorstwa mają wnieść zasoby co najmniej równe wkładowi Unii, w tym również wkłady rzeczowe;
- E. mając na uwadze, że od początku działalności Wspólne Przedsiębiorstwo angażuje w ramach swojego programu ponad 600 uczestników oraz doprowadziło do powstania nowych form współpracy i do zgłoszenia uczestnictwa przez nowe organizacje;
- F. mając na uwadze, że małe i średnie przedsiębiorstwa w bardzo dużym zakresie uczestniczą w programie oraz że przydzielono im około 40 % budżetu na zaproszenia do składania wniosków;

Zarządzanie budżetem i finansami

1. zauważa, że Trybunał Obrachunkowy (zwany dalej „Trybunałem”) stwierdził, iż roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsiębiorstwa za 2013 r. rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz wyniki jego transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego;
2. zwraca uwagę, że Trybunał w swoim sprawozdaniu na temat rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa (zwanym dalej „sprawozdaniem Trybunału”) stwierdził, że transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach;
3. zwraca uwagę, że ostateczny budżet korygujący Wspólnego Przedsiębiorstwa na rok 2013 przewidywał łączną kwotę środków na zobowiązania wynoszącą 250 400 000 EUR oraz kwotę środków na płatności w wysokości 158 200 000 EUR; zauważa ponadto, że wskaźnik wykorzystania środków na zobowiązania sięgnął 90,6 %, natomiast poziom wykorzystania środków na płatności wyniósł 87,7 %;
4. z niepokojem zauważa, że niższy wskaźnik wykorzystania środków na płatności w dalszym ciągu odzwierciedla opóźnienia w wykonywaniu budżetu, choć wskaźnik ten poprawił się w porównaniu z rokiem poprzednim (75 %); dostrzega, że główne przyczyny takiego stanu rzeczy to opóźnienia w realizacji działań oraz czas, który upływa od ogłoszenia zaproszeń do składania wniosków do podpisania umów o dotację; w związku z tym zauważa, że według stanu na grudzień 2013 r. podpisano zaledwie 14 z 38 umów o dotację, a przeciętny czas potrzebny na podpisanie umowy wyniósł dziewięć miesięcy od ogłoszenia zaproszenia i pięć miesięcy od zakończenia negocjacji;

5. na podstawie sprawozdania Trybunału stwierdza, że zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym Wspólne Przedsiębiorstwo jego członkowie inni niż Komisja wnoszą wkład w postaci zasobów o wartości co najmniej 600 000 000 EUR, co obejmuje również wkłady na rzecz pokrycia kosztów bieżących; zwraca uwagę, że w momencie przeprowadzania kontroli przez Trybunał wkład wniesiony przez Unię wynosił 713 000 000 EUR, a zasoby wniesione przez innych członków wynosiły 409 000 000 EUR; wzywa Wspólne Przedsiębiorstwo do przedstawienia organowi udzielającemu absolutorium sprawozdania na temat wkładów wszystkich członków innych niż Komisja, w tym również na temat stosowania zasad oceny, oraz ocenę Komisji;

Systemy kontroli wewnętrznej

6. potwierdza opinię Trybunału, zgodnie z którą w roku 2013 Wspólne Przedsiębiorstwo w dalszym ciągu usprawniało procedury w zakresie zarządzania oraz procedury administracyjne, finansowe i księgowo, a także zwraca w związku z tym uwagę na ukończenie systemu zarządzania dotacjami; wzywa Wspólne Przedsiębiorstwo do zakończenia integracji tego systemu, a także do włączenia doń pełnych informacji związanych z kontrolami *ex post*;
7. zwraca uwagę, że podczas testowania systemu zarządzania dotacjami księgowy dopatrył się kilku niedociągnięć; zgadza się z zaleceniem Trybunału, że potrzebne są działania następcze w związku z tymi niedociągnięciami, zwłaszcza w odniesieniu do funkcji wykorzystywanej w celu wprowadzania uwag przez urzędnika ds. finansowych i urzędnika weryfikującego, gdyż funkcja ta ma zasadnicze znaczenie w ramach procedury zatwierdzania; zauważa, że w pierwszej połowie 2014 r. Wspólne Przedsiębiorstwo wdrożyło kilka udoskonaleń systemu zarządzania dotacjami, a inne udoskonalenia systemu są planowane;
8. zauważa, że w ramach kontroli *ex ante* działań realizowanych przez członków Wspólnego Przedsiębiorstwa ustalono, iż w jednym przypadku ten sam członek personelu zatwierdził zobowiązanie, występując w roli urzędnika weryfikującego i urzędnika zatwierdzającego, co jest niezgodne z regulaminem finansowym Wspólnego Przedsiębiorstwa i z jego podręcznikiem procedur; zauważa ponadto, że w warunkach opisanych powyżej dokonano też jednej płatności; przyjmuje do wiadomości, że Wspólne Przedsiębiorstwo zaktualizowało finansowy system awaryjny poprzez wprowadzenie nowych podmiotów pełniących funkcje weryfikatora finansowego i urzędnika zatwierdzającego oraz że funkcje inicjowania i weryfikacji/zatwierdzania są rozdzielone; co więcej, zwraca uwagę na drugi przypadek wykryty w ramach kontroli *ex ante*, w którym sprawozdanie z oceny technicznej nie było dostępne w systemie zarządzania dotacjami;
9. na podstawie sprawozdania Trybunału z niepokojem zauważa, że dopatrzone się szeregu niedociągnięć w odniesieniu do kontroli *ex ante* deklaracji poniesionych kosztów składanych przez partnerów Wspólnego Przedsiębiorstwa:
  - a) kontrole *ex ante* list kontrolnych dotyczących deklaracji poniesionych kosztów nie zawsze były pełne,
  - b) w jednym przypadku ten sam pracownik wykonywał zadania w zakresie weryfikacji finansowej i operacyjnej oraz dokonał zatwierdzenia, a w trzech innych przypadkach ten sam pracownik wykonywał zadania należące do urzędnika ds. finansowych i urzędnika zatwierdzającego; z niepokojem zauważa, że w przypadkach tych naruszono przepisy procedur finansowych i zasadę podziału obowiązków,
  - c) w innym przypadku umowa o dotację z partnerem została podpisana pięć miesięcy po rozpoczęciu działań, co potwierdzono w sprawozdaniu z negocjacji i w umowie o dotację, ale przy braku wymaganej deklaracji uzasadniającej potrzebę rozpoczęcia działań przed podpisaniem umowy o dotację; zwraca uwagę na ważne wyniki osiągnięte w 2013 r. w odniesieniu do zarządzania umową o dotację dla partnerów, kiedy podpisano w sumie 106 nowych umów o dotację dla partnerów, w 99 przypadkach z powodzeniem zakończono negocjacje w sprawie nowych umów o dotacje dla partnerów, podpisano 106 poprawek do wypłacanych dotacji oraz dokonano 105 płatności na rzecz partnerów,
  - d) spośród 163 deklaracji poniesionych kosztów na dzień 31 grudnia 2013 r. nie złożono 56; wyraża głębokie zaniepokojenie faktem, że 15 spośród owych 56 jest spóźnionych ponad rok;
10. na podstawie informacji przekazanych przez Wspólne Przedsiębiorstwo stwierdza, że przypadki braku podziału obowiązków miały charakter wyjątkowy, a ich przyczyną był brak innych podmiotów zdolnych do przejścia wymaganych zadań;
11. zauważa, że w 2013 r. audytor wewnętrzny we współpracy z zewnętrzną firmą audytorską rozpoczął kontrolę procesów biznesowych Wspólnego Przedsiębiorstwa związanych z koordynacją i monitorowaniem działań zintegrowanych demonstratorów technologii oraz z zarządzaniem działaniami partnerów;

12. ustalił, że w wyniku uwag poczynionych przez Służbę Audytu Wewnętrznego Komisji na temat planowania rocznego w zakresie zarządzania dotacjami w marcu 2013 r. Wspólne Przedsiębiorstwo przyjęło plan działania, który w momencie przeprowadzania kontroli nie był w pełni wdrożony; zauważa, że najważniejsze uwagi zawarte w sprawozdaniu Służby Audytu Wewnętrznego dotyczą opóźnień w realizacji programu, niepełnego wykorzystania budżetu oraz trudności z oceną wykorzystania zasobów;
13. potwierdza, że w dniu 14 marca 2014 r. Służba Audytu Wewnętrznego przedstawiła wyniki kontroli dotyczące adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej pod względem zarządzania dotacjami i jego realizacji finansowej; zwraca uwagę, że z wniosków Służby Audytu Wewnętrznego wynika, iż istniejące systemy kontroli wewnętrznej dają wystarczającą pewność co do wykonania celów merytorycznych określonych przez Wspólne Przedsiębiorstwo w zakresie zarządzania dotacjami i jego realizacji finansowej; zwraca ponadto uwagę na cztery istotne i dwie bardzo istotne uwagi dotyczące sformalizowania procedury zatwierdzania rezultatów projektów oraz niezbędnych poprawek w skonsolidowanym procesie zatwierdzania *ex ante* oraz w listach kontrolnych;
14. zauważa ponadto, że Służba Audytu Wewnętrznego przeprowadziła ocenę ryzyka w zakresie systemów informatycznych obejmującą wspólną infrastrukturę informatyczną, z której Wspólne Przedsiębiorstwo korzysta wraz ze wspólnymi przedsiębiorzami FCH, IMI, ENIAC i ARTEMIS;
15. potwierdza, że w dniu 31 marca 2011 r. Rada Zarządzająca przyjęła kartę obowiązków Służby Audytu Wewnętrznego; zwraca uwagę, że nie wprowadzono jeszcze zmian w regulaminie finansowym Wspólnego Przedsiębiorstwa polegających na włączeniu doń przepisów ramowego rozporządzenia finansowego ⁽¹⁾ dotyczących uprawnień audytora wewnętrznego Komisji, gdyż oczekuje się na przyjęcie rozporządzenia (UE) nr 110/2014 w sprawie modelowego rozporządzenia finansowego dla organów realizujących partnerstwo publiczno-prywatne, o którym mowa w art. 209 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012, które weszło w życie dopiero z dniem 8 lutego 2014 r.;
16. potwierdza, że na mocy decyzji o ustanowieniu siódmego programu ramowego ⁽²⁾ wprowadzono system monitorowania i sprawozdawczości obejmujący ochronę, rozpowszechnianie i przekazywanie wyników badań naukowych; z niepokojem zauważa, że procedury związane z systemem monitorowania i sprawozdawczości, opracowane przez Wspólne Przedsiębiorstwo, nie są w pełni zgodne z postanowieniami decyzji o ustanowieniu siódmego programu ramowego w zakresie rozpowszechniania wyników badań naukowych i ich uwzględniania w systemach Komisji; wzywa Wspólne Przedsiębiorstwo do pilnego zaradzenia tej sytuacji;
17. zwraca uwagę, że w okresie od marca do października 2013 r. Komisja przeprowadziła drugą ocenę śródkresową Wspólnego Przedsiębiorstwa i dokonała jego oceny pod względem efektywności, wydajności i jakości prowadzonych badań;
18. jest zaniepokojony, że w sprawozdaniu z oceny śródkresowej zawarto szereg zaleceń dotyczących nieodpowiedniej liczby pracowników technicznych na potrzeby prowadzenia działalności Wspólnego Przedsiębiorstwa, konieczności harmonizacji sprawozdań z postępu prac i sprawozdań z oceny technicznej w gronie zintegrowanych demonstratorów technologii Wspólnego Przedsiębiorstwa oraz konieczności usprawnienia procedur wyboru podwykonawców; zwraca ponadto uwagę, że w celu poprawy ogólnej zgodności i wyników Wspólne Przedsiębiorstwo powinno lepiej dokumentować proces zawierania umów o udzielenie dotacji;
19. potwierdza, że w dniu 29 listopada 2013 r. dyrektor wykonawczy Wspólnego Przedsiębiorstwa przyjął plan ciągłości działania, który obejmuje kwestie takie, jak przywrócenie gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej, kroki, jakie należy podjąć natychmiast po wystąpieniu takiej sytuacji, ustalenia dotyczące przywrócenia funkcjonowania oraz utrzymanie działalności;

Ramy prawne

20. bierze pod uwagę, że nowe rozporządzenie finansowe mające zastosowanie do budżetu ogólnego Unii przyjęto w dniu 25 października 2012 r., a z dniem 1 stycznia 2013 r. zaczęło ono obowiązywać, natomiast rozporządzenie (UE) nr 110/2014 weszło w życie dopiero z dniem 8 lutego 2014 r.; potwierdza, że regulamin finansowy Wspólnego Przedsiębiorstwa zmieniono w dniu 3 lipca 2014 r., aby uwzględnić rozporządzenie (UE) nr 110/2014;

Inne uwagi

21. odnotowuje wspólne oświadczenie Parlamentu, Rady i Komisji ⁽³⁾ oraz późniejsze porozumienie polityczne w sprawie odrębnej procedury udzielania absolutorium wspólnym przedsięwzięciom zgodnie z art. 209 rozporządzenia finansowego;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 z dnia 19 listopada 2002 r. w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów określonych w artykule 185 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72).

⁽²⁾ Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 163 z 29.5.2014, s. 21.

22. wzywa Trybunał do przedstawienia pełnej i stosownej oceny finansowej praw i obowiązków Wspólnego Przedsiębiorstwa za okres do dnia rozpoczęcia działalności przez Wspólne Przedsięwzięcie „Czyste Niebo 2”;
  23. wzywa Wspólne Przedsiębiorstwo do przedłożenia organowi udzielającemu absolutorium sprawozdania na temat społeczno-gospodarczych korzyści wynikających z już zakończonych projektów; apeluje o to, aby sprawozdanie to przedłożyć organowi udzielającemu absolutorium razem z oceną sporządzoną przez Komisję;
  24. zwraca uwagę, że w grudniu 2013 r. Wspólne Przedsiębiorstwo przyjęło kodeks postępowania mający zapobiegać sytuacjom konfliktu interesów w odniesieniu do członków Rady Zarządzającej i łagodzić skutki takich sytuacji; jest zaniepokojony, że do czasu kontroli nie przyjęto kodeksu postępowania mającego zastosowanie do pracowników i innych podmiotów, w tym ekspertów; zauważa, że Wspólne Przedsiębiorstwo nie opracowało bazy danych służącej rejestrowaniu sytuacji konfliktu interesów, przypadków niezgodności, deklaracji i towarzyszących dokumentów;
  25. z niepokojem obserwuje, że obowiązek publikowania życiorysów i deklaracji o braku konfliktu interesów nie dotyczy pracowników ani ekspertów; wzywa Wspólne Przedsiębiorstwo, by objęło tym obowiązkiem pracowników i ekspertów; wzywa Wspólne Przedsiębiorstwo do przedstawienia do końca września 2015 r. rejestru wszystkich zamkniętych spraw dotyczących konfliktu interesów;
  26. zwraca się do Wspólnego Przedsiębiorstwa, aby do końca września 2015 r. przyjęło kompleksową politykę zarządzania takimi sytuacjami konfliktu interesów jak zrzeczenie się interesu przez urzędnika publicznego, odsunięcie urzędnika publicznego od procesu podejmowania decyzji, którego konflikt dotyczy, ograniczenie urzędnikowi publicznemu, którego konflikt dotyczy, dostępu do określonych informacji, zmiana zakresu obowiązków urzędnika publicznego lub rezygnacja urzędnika publicznego ze sprawowania urzędu;
  27. przypomina, że organ udzielający absolutorium zwrócił się już do Trybunału z wnioskiem o sporządzenie sprawozdania specjalnego w sprawie potencjału wspólnych przedsięwzięć i ich partnerów prywatnych w zakresie zapewnienia wartości dodanej i skutecznej realizacji unijnych programów z dziedziny badań naukowych, rozwoju technologicznego i demonstracji.
  28. uważa, że w odpowiednich przypadkach należy wzmocnić powiązania między Wspólnym Przedsiębiorstwem „Czyste Niebo” a Wspólnym Przedsięwzięciem SESAR oraz zachęca Komisję do współpracy z obydwojma wspólnymi przedsięwzięciami, aby poprawić komunikację oraz osiągnąć lepsze efekty w zakresie synergii i komplementarności, a jednocześnie zadbać o to, by nie występowało ryzyko pokrywania się działalności prowadzonej w ramach tych dwóch wspólnych przedsięwzięć.
-